

ЗВІТ ЗА 2016 РІК

**E-DATA.GOV.UA – найбільший портал
у секторі публічних фінансів України,
який диктує стандарти open data.**

Історія проекту «Є-data»

Портал e-data.gov.ua було відкрито 15.09.2015 року. В цей день громадяни України вперше отримали доступ до трансакцій Державного Казначейства. Щодня з цієї дати ДКСУ передає дані на портал e-Data. Станом на 01.01.17 року база трансакцій складає 42 млн трансакцій. Якщо 2015 рік можна назвати інформаційною революцією у відкритих даних України, то 2016 рік став для порталу першим повним бюджетним роком. Тепер ми маємо можливість моделювати платежі, перевіряти виконання планів та програм, маємо базу для оцінки та порівняння динаміки платежів у 2017 році.

Портал e-Data став можливим завдяки великій групі активних людей. Серед основних ідеологів - колектив авторів закону, спеціалісти Міністерства фінансів України, IT-розробники, бухгалтери державних установ, спеціалісти Казначейства, волонтери і активісти, громадські організації, аналітичні центри, журналісти та міжнародні фонди. Пройдено шлях від створення нормативної бази до цифрової реалізації самого порталу. Формула успіху виглядає так:

- 3 роки: від ідеї до прийняття Закону
- 3 місяці: на створення порталу
- 3 дні: вийшло перше журналістське розслідування за даними порталу

Стандарти команди «Є-data»

Від концепції порталу і назавжди - основним принципом «Є-data» стали міжнародні стандарти open data. Головна ідея ресурсу, не тільки відкрити інформацію, а дозволити користувачам працювати з даними, обробляти, повторно використовувати. Для цього ми зупинились на машиночитаному форматі даних: CSV та JSON. Ви ніколи не знайдете на порталі даних у форматі doc(x), pdf, gif, tiff, jpg і т.п. Для сектору відкритих даних України є великою проблемою компроміси, на які власники відкритих порталів йдуть, щоб заповнити «інформаційний голод» на дані державних структур. Але швидкі перемоги з викладанням PDF файлів відкидають розвиток open data в Україні на десятки років назад. Під це будуються цілі системи, які потім ми змушені будемо переробляти. Ми знову вкладаємо ресурси в сканування, офісну техніку, паперові брошури, та безкінечні сховища даних. Звісно, доступ до сканованих договорів це краще ніж нічого, але культуру відкритих даних це не формує. Візьмемо, наприклад, динаміку наповнення одного з порталів відкритих даних, бачимо таке: у квітні 2016 року вага структурованих даних, які відповідають стандартам open data, складала понад 50%, а на кінець 2016 року вже менше 15%.

Розглянемо основні вимоги до відкритих даних, які портал e-Data втілює в життя:

Міжнародний стандарт відкритих даних	Стандарт data.gov.ua	порталу e-	Коментарі
Який режим роботи порталу?	24 / 7		Створена комп'ютерна та мобільна версії порталу
Який формат даних?	JSON, CSV		Опубліковані дані можна скачати у доступному для використання форматі
Безкоштовно/платно?	Користування порталом - безкоштовне та анонімне, без паролів, рівнів доступу та обмежень		
Чи є доступ до всього обсягу даних?	Так, через сервіс API до модулю "Трансакції"		Доступ до модулю "Договори, акти та звіти" безпосередньо на порталі
Чи забезпечується актуальність даних?	Так, трансакції ДКСУ оприлюднюються щоденно		Інформація щодо використання коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та коштів Пенсійного фонду не пізніш як за 35 днів після закінчення звітного кварталу. У разі використання коштів підприємств, отриманих ними від їхньої господарської діяльності не пізніше 31 січня року, наступного за звітним роком.
Чи є доступ до даних в Інтернет?	Так, on-line		
Суттєвість даних (офіційне джерело)?	Дані отримуються тільки із офіційних джерел та підписуються ЕЦП.		

РИНОК OPEN DATA У СЕКТОРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

ОГЛЯД ОСНОВНИХ РЕСУРСІВ СЕКТОРІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Офіційний портал
публічних фінансів
України

- 42 млн. транзакцій
- 12,8 млн. договорів, актів та звітів
- 37,3 тис. кабінетів розпорядників
- 28 тис. відвідувачів щоденно

Електронна система
публічних закупівель

- 459 тис. процедур
- з них 67% результативних процедур

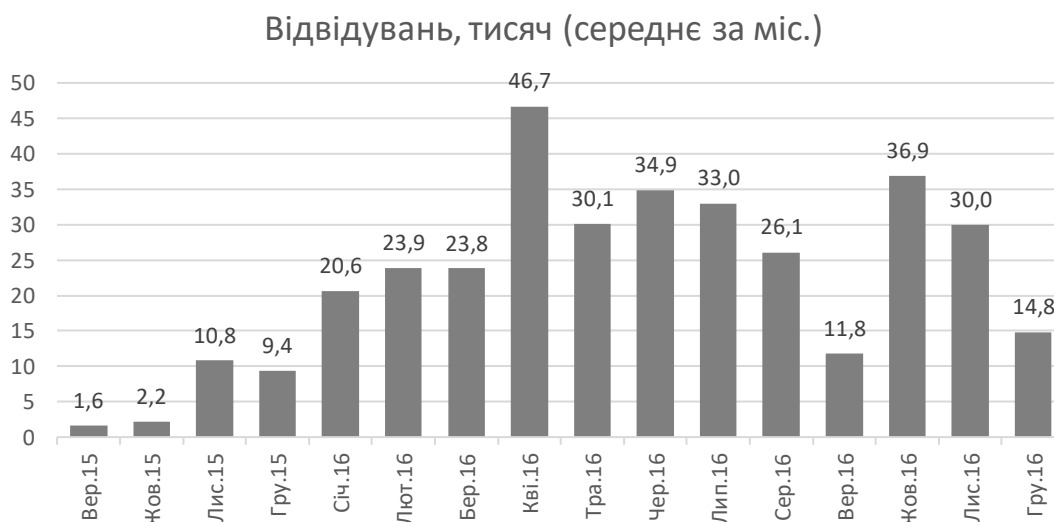
Єдиний державний
портал відкритих даних

- 9,8 тис. наборів даних
- 1 тис. розпорядників інформації
- з них 1,2 тис. наборів даних у розділі «Фінанси»

Показники розвитку порталу

Головним соціальним KPI порталу є показники відвідування ресурсу. З початку роботи порталу ми отримали понад 8 мільйонів відвідувань. Пікові навантаження сягали 130 тисяч заходів на день. Це неймовірно високі показники для українського веб-ресурсу у досить спеціалізованій ніші, але наша планка була значно вища. За нашими оцінками ефективність реформ у публічних фінансах буде суттєвою, якщо показник відвідування порталу щоденно не буде нижчим за 100 тисяч. Це досить реалістично за умови активної адміністративної позиції головних розпорядників та національних програм з навчання та просування порталу та ініціатив у секторі відкритих даних та публічних фінансів.

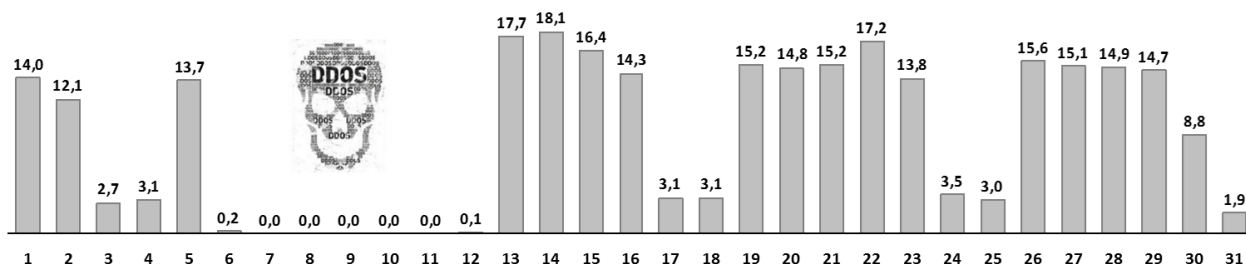

Для об'єктивної оцінки важливо вказати ряд факторів, які сформували вищевказану динаміку:

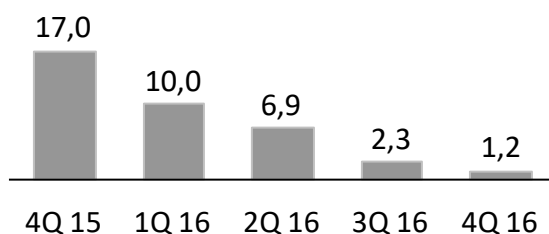
- Портал не мав можливості пройти етап тестування чи впровадження пілотного проекту. Ситуація вимагала від розпорядників виконання норми закону, а від розробників імплементації даних норм і створення функціоналу у короткі строки та в умовах нестабільного фінансування проекту. Таким чином тестування відбувалось паралельно з програмуванням і це була найважча комунікація з бухгалтерами на той час.
- Обов'язковою умовою реєстрації службових кабінетів на порталі та оприлюднення інформації є наявність електронного цифрового підпису. За винятком одного ЦСК (доля ринку якого досить суттєва) процедури підключення були виконані швидкою та ефективно. Серед перших центрів сертифікації ключів стали:
 - Центр сертифікації ключів Державної Фіскальної служби України (ключі безкоштовні)
 - АЦСК органів юстиції України
 - ЦСК «MasterKey» ТОВ «Арт-Мастер»
 - АЦСК ТОВ «Ключові Системи»
 - АЦСК "Україна" (єдиний центр, для використання ключів якого необхідна додаткова конвертація ключів)

- Ми не мали змоги/сил/досвіду концентруватись на маркетингу, PR-кампаніях та фандрайзингу. Це також суттєво відобразилося на просуванні ресурсу. 5 місяців проектна група була без фінансування, ми втратили основну частину розробників та динаміку набрану на початку проекту. Сьогодні портал є більш відомим ресурсом і питання залучення коштів та фінансування з бюджету вирішуються значно ефективніше. Але на той час втримати команду і комунікації з власниками кабінетів - були найважчими завданнями.
- Кінець 2016 року запам'ятався кібер-атаками. Сервери portalу знаходяться у Міністерстві фінансів, тож і ми стали заручниками ситуації. Доступ до portalу деякий час був відсутній, ключі, пакетне підписання та сервіс API після кібер-атаки зазнали шкоди. IT-команда Міністерства фінансів відновила роботу portalу та підтримує API. Та все ж кібер-атака відобразилась на показниках реєстрації службових кабінетів і наповненні portalу новими договорами, актами, звітами.
-

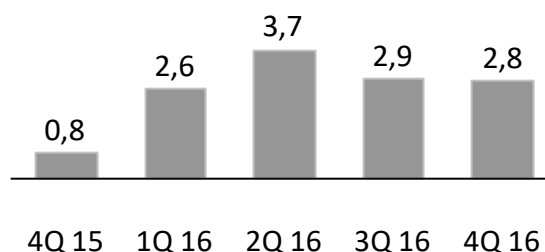
Кількість відвідувань у грудні 2016 (тис.чол.)

Зареєстровано кабінетів, тис.

Внесено документів, млн.

На сьогодні географія зареєстрованих кабінетів виглядає наступним чином:

ТОП 10 у рейтингу прозорості:

Тернопільська обл.

Львівська обл.

Кіровоградська обл.

Полтавська обл.

Миколаївська обл.

Сумська обл.

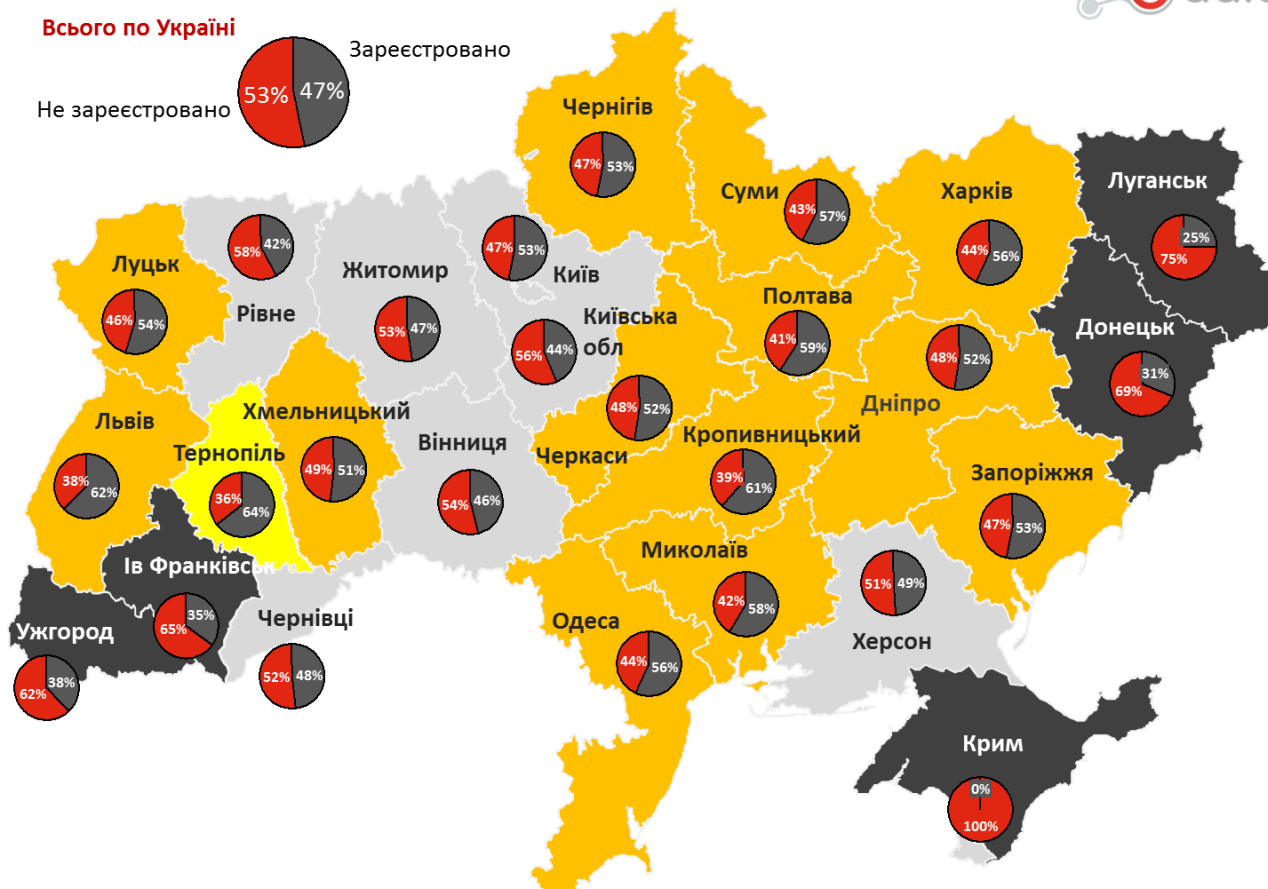
Одеська обл.

Харківська обл.

Волинська обл.

Чернігівська обл.

ВАГА ЗАРЕЄСТРОВАНИХ СЛУЖБОВИХ КАБІНЕТІВ НА ПОРТАЛІ «Е-data»

Цікаво виглядає аналітика реєстрації за областями. Є регіони, які реєструвались рівномірно. Є області, які спочатку дуже сильно стартували, і майже припинили нову реєстрацію у 2016 році.

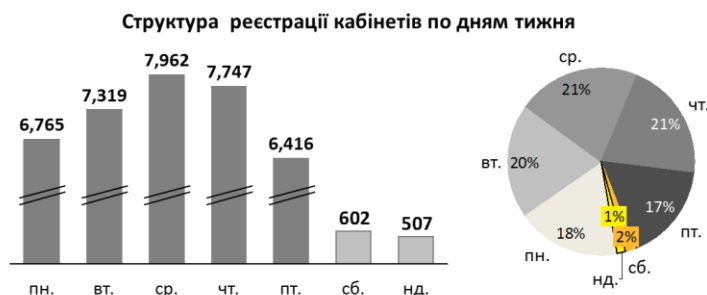
При комплексному розгляді результатів реєстрації важливо проаналізувати активність самих Міністерств, які є прикладом та активним учасником/контролером реєстрації підлеглих структур:

№	Орган влади	Статус	Внесено документів
1	Міністерство аграрної політики та продовольства України	zareestrovano	12
2	Міністерство внутрішніх справ України	zareestrovano	1 379
3	Міністерство екології та природних ресурсів України	zareestrovano	585
4	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	zareestrovano	1 079
5	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	zareestrovano	842
6	Міністерство закордонних справ України	zareestrovano	1 061
7	Міністерство інформаційної політики України	zareestrovano	192
8	Міністерство інфраструктури України	zareestrovano	424
9	Міністерство культури України	zareestrovano	130
10	Міністерство молоді та спорту України	zareestrovano	476
11	Міністерство оборони України	zareestrovano	31 604
12	Міністерство освіти і науки України	zareestrovano	6
13	Міністерство охорони здоров'я України	zareestrovano	806
14	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	zareestrovano	297
15	Міністерство соціальної політики України	zareestrovano	1 094
16	Міністерство фінансів України	zareestrovano	1 043
17	Міністерство юстиції України	zareestrovano	1 326
Загальний підсумок		17/17 (100%)	42 356

Погодинна кількість реєстрації кабінетів

Структура реєстрації кабінетів по дням тижня

Структура внесених e-mail адрес

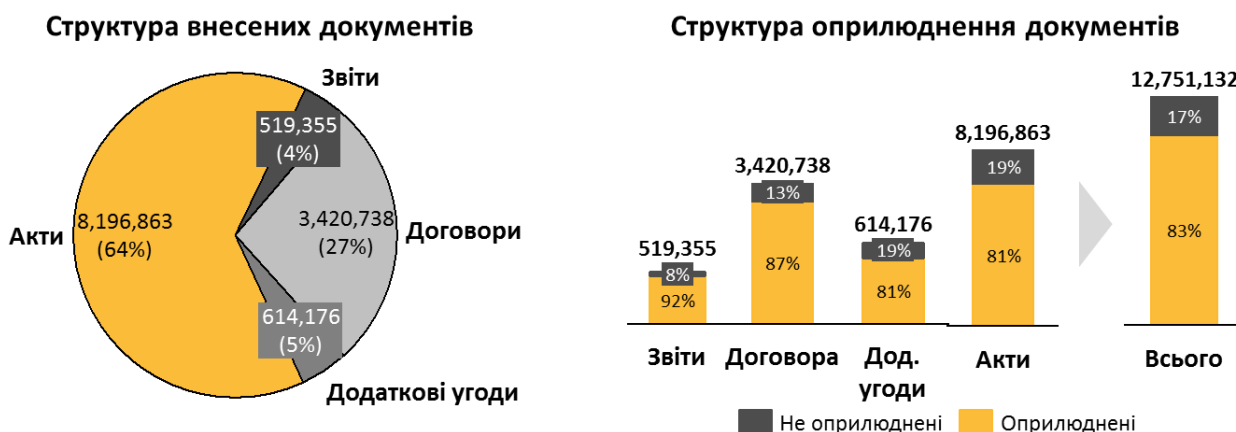

Російський капітал, російські IT-рішення активно представлені на ринку України. Наприклад, облікові системи, на яких обслуговується переважна більшість українських бюджетних структур – російські. Дивним виглядає інше, те що розпорядники бюджетних коштів, у тому числі підприємств національного значення, реєструють свої службові кабінети на eData з російських доменів. Таких організацій (керівників) близько 10% усіх зареєстрованих кабінетів (3,7 тисяч).

Важливо відмітити, що рівень наповнення кабінетів інформацією збільшився. На початок року лише 76% службових кабінетів були заповнені. На кінець року даний показник склав 91%.

Регіон	Порожні кабінети	Кабінети з інформацією	Всього	Вага наповнених кабінетів
Кіровоградська обл.	57	1 280	1 337	96%
Полтавська обл.	81	1 815	1 896	96%
Чернівецька обл.	37	809	846	96%
Житомирська обл.	102	1 588	1 690	94%
Хмельницька обл.	97	1 413	1 510	94%
Донецька обл.	99	1 415	1 514	93%
Харківська обл.	132	1 814	1 946	93%
Сумська обл.	92	1 252	1 344	93%
Закарпатська обл.	73	951	1 024	93%
Луганська обл.	56	717	773	93%
Черкаська обл.	110	1 273	1 383	92%
Тернопільська обл.	136	1 550	1 686	92%
Запорізька обл.	128	1 401	1 529	92%
Дніпропетровська обл.	196	2 087	2 283	91%
Херсонська обл.	107	999	1 106	90%
Чернігівська обл.	128	1 176	1 304	90%
Одеська обл.	185	1 691	1 876	90%
Івано-Франківська обл.	114	962	1 076	89%
Миколаївська обл.	128	1 033	1 161	89%
Вінницька обл.	198	1 534	1 732	89%
Київська обл.	171	1 275	1 446	88%
Львівська обл.	318	2 355	2 673	88%
Рівненська обл.	141	1 024	1 165	88%
Волинська обл.	184	1 058	1 242	85%
м.Київ	300	1 476	1 776	83%
АР Крим	0	0	0	0%
Загальний підсумок	3 370	33 948	37 318	91%

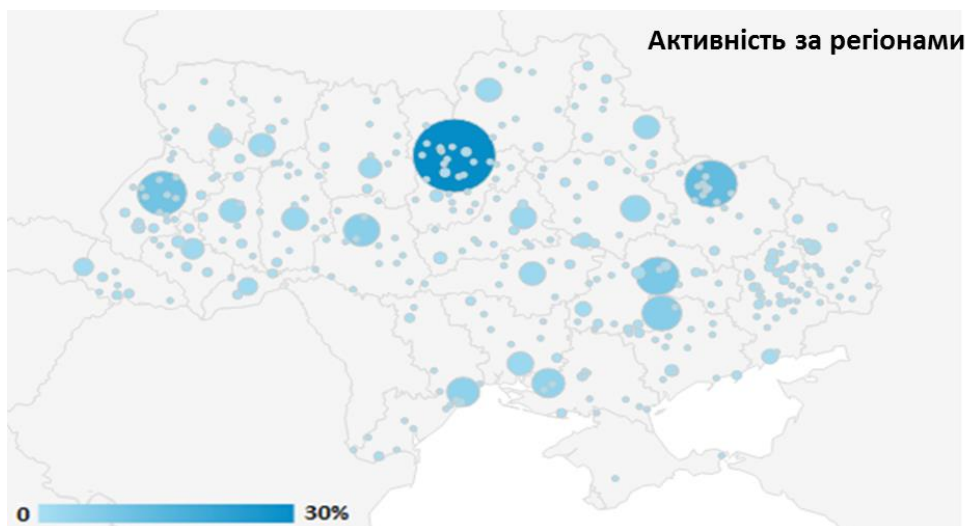
Сьогодні портал дозволяє переглядати договори, додаткові угоди, акти та звіти:

Активність регіонів:

Регіон	Всього	Вага, %	Приріст. за міс.
Дніпропетровська обл.	955 323	7%	+5%
Харківська обл.	877 618	7%	+6%
Полтавська обл.	763 319	6%	+6%
Львівська обл.	748 021	6%	+6%
м.Київ	687 609	5%	+8%
Запорізька обл.	620 649	5%	+6%
Сумська обл.	601 474	5%	+6%
Хмельницька обл.	596 091	5%	+6%
Вінницька обл.	581 135	5%	+6%
Черкаська обл.	521 057	4%	+6%
Донецька обл.	510 354	4%	+6%
Одеська обл.	491 826	4%	+6%
Чернігівська обл.	467 007	4%	+7%
Кіровоградська обл.	461 675	4%	+6%
Житомирська обл.	459 167	4%	+6%
Миколаївська обл.	422 568	3%	+6%
Рівненська обл.	392 151	3%	+6%
Київська обл.	384 014	3%	+8%
Херсонська обл.	378 666	3%	+6%
Волинська обл.	371 131	3%	+7%
Тернопільська обл.	360 133	3%	+5%
Івано-Франківська обл.	300 601	2%	+7%
Чернівецька обл.	276 339	2%	+6%
Закарпатська обл.	275 652	2%	+6%
Луганська обл.	247 552	2%	+6%
АР Крим	0	0%	+0%
Загальний підсумок	12 751 132	100.0%	+6%

Активність клієнтів порталу

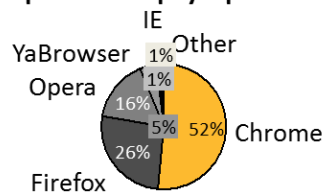

№	Регіон	Відсоток, %
1	м.Київ	34%
2	Львівська обл.	7%
3	Дніпропетровська обл.	7%
4	Харківська обл.	7%
5	Запорізька обл.	4%
6	Вінницька обл.	4%
7	Одеська обл.	3%
8	Полтавська обл.	3%
9	Донецька обл.	3%
10	Херсонська обл.	3%
11	Черкаська обл.	2%
12	Хмельницька обл.	2%
13	Івано-Франківська обл.	2%
14	Миколаївська обл.	2%
15	Сумська обл.	2%
16	Тернопільська обл.	2%
17	Рівненська обл.	2%
18	Кіровоградська обл.	2%
19	Житомирська обл.	2%
20	Київська обл.	2%
21	Закарпатська обл.	2%
22	Чернігівська обл.	1%
23	Чернівецька обл.	1%
24	Волинська обл.	1%
25	Луганська обл.	1%
26	АР Крим	0%
Загальний підсумок		100.0%

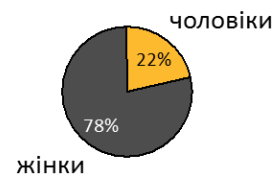
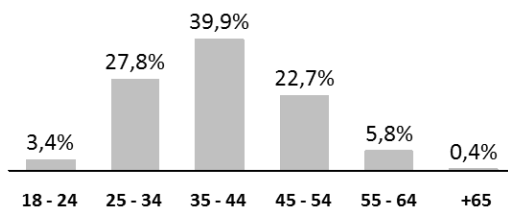
Використання пристроїв

Пристрій	Відсоток, %
Комп'ютер	97,98%
Мобільний телефон	1,62%
Планшет	0,40%
Загальний підсумок	100.0%

Використання браузерів

Демографічні показники

Проект «Є-data» є частиною реформи управління державними фінансами. Реформа підтримана через проект «Підтримка реформи управління державними фінансами», що реалізується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Уряду Німеччини.

Виконавець:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

